

Ženski sudovi - medunarodna iskustva

O radu ženskih sudova,
o dometima i rezultatima ženskih sudova

Šta su ženski sudovi?

Ženski sud je prostor za glasove žena, za svedočenja žena o svakodnevnom iskustvu nepravdi pretrpljenih tokom rata i u miru; na ženskom суду žene svedoče o nasilju u privatnoj i javnoj sferi, kao i o organizovanim otporu žena.

Kad su počeli sa radom ženski sudovi?

Prvi ženski sud organizovan je 1992. godine u Lahoreu, Pakistan. Do sada je organizovano oko četrdeset ženskih sudova u celom svetu, a najviše u Aziji i Africi.

Kojim pitanjima se bave ženski sudovi?

Ratni zločini nad ženama: prisilno raseljavanje, etničko čišćenje, trgovina ženama, seksualni zločini (silovanje u ratu, nasilna prostitucija, nasilna trudnoća, seksualno ropstvo); itd.

Militarističko nasilje nad ženama i nad celokupnim stanovništvom: svi vidovi naoružanja (konvencionalno, nuklearno, bojni otrovi), seks industrija oko vojnih bordela; tortura, ekonomске blokade nad civilima, itd.

Nasilje i zločini nad ženama u ime običajnog prava i religije: genitalno sakacanje, kamenovanje žena; nametanje načina oblačenja (dress code); diskriminacija žena u pogledu imovinskih odnosa, ugovoreni brakovi, feticid – ubijanje ženskih fetusa, itd.

Ekonomsko nasilje, kršenje radnih prava žena: eksploatacija na radnom mestu, diskriminacija pri zapošljavanju, feminizacija siromaštva, itd.

Nasilja nad ženama u porodici: fizičko, psihološko, seksualno nasilje.

Političko nasilje: nezakonita hapšenja, tortura, otmice, progon, zastrašivanje, kučni pritvor, itd.

Zloupotreba reproduktivnih prava žena: uskrćivanje kontracepcije i zabrana abortusa, prisilna sterilizacija, zloupotreba tela za medicinske eksperimente, itd.

Otpor žena: protiv svih vidova patrijarhalnih nepravdi u privatnoj i javnoj sferi.

Koji su dometi i rezultati ženskih sudova?

⦿ *Obelodanjivanje i vidljivost nasilja nad ženama:* rodnog i strukturnog (socijalno-ekonomskog, političkog, militarističkog, običajnog, itd.) a koje nije priznato niti sankcionisano u okviru postojećih pravnih sistema;

⦿ *Jačanje civilnog društva na lokalnom, regionalnom i globalnom planu:* stvaranje solidarnih koalicija organizacija civilnog društva (aktivistkinja, žena iz akademске i umetničke zajednice);

⦿ *Jačanje feminističkog aktivizma i feminističkog pokreta:* Ženski sudovi su podstakli zajednički rad, solidarnost i uzajamnu podršku žena svuda gde su organizovani;

⦿ *Ženski sudovi kritikuju, prozivaju, izazivaju državu, ali pre svega promovišu drugačiji koncept pravde:* Ženski sudovi ne mogu biti 'servis' države već uvek imati autonomiju u odnosu na državu, naciju, armiju, crkvu, partiju...

⦿ *Vršenje pritiska na insticionalni pravni sistem - pokretanje zakonodavnih inicijativa na lokalnom, regionalnom i globalnom planu,* kako pred nacionalnim parlamen-

- timu, tako i pred Ujedinjenim nacijama, međunarodnim institucijama pravde;
- ⦿ *Kreiranje drugačijih/alternativnih vizija pravde i mira:* sa stanovišta žena i potlačenih društvenih grupa, a kao odgovor na patrijarhalni karakter i nekažnjivost nasilja u okviru postojećih pravnih sistema;
  - ⦿ *Ženski sudovi razvijaju feminističku etiku odgovornosti i brige:* Ženski sudovi podstiču brigu za druge i za sebe, u pravcu stvaranja drugačijeg, pravednijeg sveta;
  - ⦿ *Ženski sudovi podstiču stvaranje drugačije sudske prakse zasnovane na kontekstu i svakodnevnoj stvarnosti:* Ženski sudovi podstiču stvaranje sudske prakse i zakona (sa stanovišta civilnog društva i društvenih pokreta);
  - ⦿ *Stvaranje alternativnih institucija pravde od strane žena:* pokretanje lokalnih i regionalnih institucija (najčešće ženskih sudova, ženskih komisija - stalnih, povremenih ili privremenih);
  - ⦿ *Zajedničko pokretanje međunarodnih kampanja:* protiv rata, militarizma, rasizma, okrutnih zakona tržišta i neoliberalne ekonomije, svih vidova fundamentalizma, rastućeg si romasta žena, itd.
- ⦿ *Jačanje mreža braniteljki ljudskih prava:* stvoreni su snažni savezi advokatkinja koje pokreću lokalne, regionalne i međunarodne kampanje u cilju direktnе zaštite žena od svih vidova nasilja;
- ⦿ *Vidljivost marginalizovanih kultura i zajednica:* nasleđa različitosti i miroljubivosti domorodačkih naroda; dijalog među ženama različitih kultura...
- „*Ženski sudovi su alternativni politički prostor – horizont koji nas poziva da osećamo, mislimo, izazivamo, povezujemo se i delujemo, sanjamo zajedno...*“
 (Korin Kumar, Indija)
-
-

Žene u crnom
Jug bogdanova 18/5, Beograd
+381 11 26 23 225
zeneucrnom@gmail.com
www.zeneucrnom.com

Realizovano uz finansijsku pomoć
Mama Cash